

потоков (CCF) и построена аналитическая модель признания активов на базе Международных стандартов бухгалтерского учета.

Применение GMAМ соответствует положениям и идеологии Международных стандартов бухгалтерского учета и Международных стандартов оценки.

Использование GMAМ позволяет приблизить Национальные стандарты бухгалтерского учета к международным, а также интегрировать методологию оценки, бухгалтерского учета и менеджмента.

Ю. В. Головачова,
асистент Національного університету водного
господарства та природокористування, м. Рівне

ФОРМИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Організаційна форма обліку характеризується особливостями системи застосовуваних рахунків і визначеним взаємозв'язком прийомів, способів узагальнення і контролю виробничих витрат.

Метод обліку витрат характеризується сукупністю прийомів обліку, контролю виробничих витрат, їхнього віднесення витрат на об'єкти калькулювання.

У спеціальній літературі і нормативних документах названі три основні методи обліку і калькулювання собівартості: нормативний, попередільний і позаказний. Тим часом до цієї проблеми завжди існували різні підходи. За нашою думкою, оскільки відправним моментом системи обліку виробничих витрат є вибір об'єкта обліку, то він же повинний бути покладений і в основу класифікації методів обліку витрат. Отже, на наш погляд, доцільно розмежувати:

— методи, засновані на обліку витрат по продукції: позамовний (основний) і його похідні — попродуктний, подетальний, повузловий;

— методи, засновані на обліку витрат по технологічних процесах: попередільний (основний) і його похідні — попроцесний, постадійний, пофазний, поопераційний, простий.

При вирішенні питання про доцільність вибору концепції повного або часткового поглинання витрат і відповідної облікової системи необхідно обов'язково врахувати їхні достоїнства і слабкі сторони, специфічні обставини, у яких функціонує підприємство.

Сутність форми обліку витрат по факторах виробництва полягає у відмові від розподілу витрат на прямі і непрямі, а також від трактування постійних витрат як функції часу.

Основна ідея **функціонального обліку** витрат полягає в тому, що підприємство повинне прагнути до оптимального використання свого потенціалу, що досягається, якщо воно реалізує усі свої функції.

Структурний облік витрат на виробництво, завдяки диференціації прямих (змінних), загальних змінних і структурних витрат (які, у свою чергу, підрозділяються на короткострокові і довгострокові), здатний найкраще забезпечити адміністрацію інформацією про очікувані зміни в зовнішньому середовищі.

Багатоступінчастий облік витрат на виробництво припускає багатоступінчасте нагромадження маржі. Багатоступінчастість обумовлена тим, що облік постійних витрат ведеться по сегментах, що відрізняються один від одного порядком віднесення постійних витрат на конкретні види продукції, місця виникнення витрат, центри відповідальності, а також різною можливістю уникнути постійних витрат у короткому і тривалому періодах.

Отже, організаційні форми обліку виробничих витрат і калькулювання с-вартості продукції являють собою системи, що генерують механізм бізнесу, норми бухгалтерського обліку, облікову політику підприємства. У результаті взаємозв'язку цих факторів в управлінському обліку формується зовнішній вигляд організаційної форми, побудований по наступних ознаках: використовувані рахунки; застосовувані підходи до групування витрат, що залежать від обраного об'єкта обліку витрат, повноти їхнього охоплення, оперативності обліку і контролю.

Kenneth R. Murray,
Head of CA International Services, SCOTLAND

INSTITUTE OF CHARTERED ACCOUNTANTS OF SCOTLAND (ICAS)

Mr President, Delegates, Members of the Chamber and Fellow Guests, it is a great privilege and pleasure to be here in Kiev at your invitation to speak at your conference. I was honoured to meet your representative in Minsk last month who gave an excellent presen-